

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 1216/2025
14.10.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Мирољуба Томића, председника већа, Татјане Вуковић, Слободана Велисављевића, Милене Рашић и Гордане Којић, чланова већа, са саветником Машом Денић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела фалсификовање и злоупотреба платних картица из члана 243. став 4. у вези става 2. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Марка Крстића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Нишу К 615/21 од 27.12.2024. године и Апелационог суда у Нишу Кж1 157/25 од 09.07.2025. године, у седници већа одржаној дана 14.10.2025.године, једногласно је донео,

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Марка Крстића, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Нишу К 615/21 од 27.12.2024. године и Апелационог суда у Нишу Кж1 157/25 од 09.07.2025. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Нишу К 615/21 од 27.12.2024. године окривљени АА оглашен је кривим због кривичног дела фалсификовање и злоупотреба платних картица из члана 243. став 4. у вези става 2. КЗ и осуђен је на казну затвора у трајању од једне године, коју ће по правноснажности пресуде издржавати у просторијама у којима станује, без примене електронског надзора и на новчану казну у износу од 100.000,00 динара, коју је дужан да плати у року од три месеца по правноснажности пресуде, у супротном ће новчана казна бити замењена казном затвора, тако што ће за сваких започетих 1.000,00 динара новчане казне одредити један дан казне затвора.

Истом пресудом је окривљени обавезан да суду на име паушала плати износ од 10.000,00 динара, у року од 15 дана по правноснажности пресуде под

претњом принудног извршења, док је оштећени ББ ради остваривања имовинскоправног захтева упућен на парницу.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Кж1 157/25 од 09.07.2025. године одбијене су као неосноване жалба ОЈТ у Нишу и жалба браниоца окривљеног АА, а првостепена пресуда је потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА, адвокат Марко Крстић, због повреде закона из члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП у вези члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји поднети захтев као основан и укине побијане пресуде и предмет врати на поновно одлучивање првостепеном или другостепеном суду.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Врховном јавном тужиоцу, у складу са одредбом члана 488. став 1. ЗКП, па је у седници већа коју је одржао без обавештења Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство, у смислу члана 488. став 2. ЗКП, није од значаја за доношење одлуке, размотрио списе предмета са правноснажним пресудама против којих је захтев за заштиту законитости поднет те је након оцене навода захтева, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован у односу на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП.

У поднетом захтеву за заштиту законитости, бранилац окривљеног нумерише битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, док из образложења произлази да пресуде побија због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, наводима да у конкретном случају у изреци пресуде нису описане радње извршења овог кривичног дела, јер је у изреци првостепене пресуде изостављен конститутивни елемент кривичног дела који се тиче средства извршења овог кривичног дела.

С тим у вези бранилац истиче да компанијска кредитна картица није предмет извршења овог кривичног дела јер се као законски текст користе термини односно појмови „платна картица“ или „пословна картица“. Ово имајући у виду да се компанијском картицом не може иницирати никакво плаћање већ само евидентира утрошак горива а не трансакција новца ради плаћања горива, па самим тим дело није кривично дело када се има у виду непостојеће средство извршења које је обележје дела, пошто се наведеном картицом не може извршити било које плаћање сем куповине горива, иста се не може сматрати платном картицом ни предметом извршења кривичног дела из члана 243. КЗ.

Изложене наводе захтева за заштиту законитости, Врховни суд оцењује неоснованим из следећих разлога:

Одредбом члана 243. став 1. Кривичног законика прописано је да ће се казнити затвором од шест месеци до пет година и новчаном казном, учинилац који направи лажну платну картицу или ко преиначи праву платну картицу у намери да је употреби као праву или ко такву лажну картицу употреби као праву, док је ставом 2. прописано да ће се казнити затвором од једне до осам година и новчаном казном, учинилац дела из става 1. овог члана ако је употребом картице прибавио противправну имовинску корист. Ставом 4. истог члана је прописано кажњавање учиниоца из става 2. и 3. овог члана, који је то дело учинио

неовлашћеном употребом туђе картице или поверљивих података који јединствено уређују ту картицу у платном промету.

У изреци пресуде је наведено, да је окривљени „ у периоду од 28.09.2019. године до 07.01.2020. године, на бензинским станицама „НИС а.д. Нови Сад“, у урачунљивом стању, неовлашћено употребљавао туђу платну картицу, чиме је себи прибавио противправну имовинску корист у укупном износу од 72.693,07 динара, на тај начин што је као запослени на пословима возача у фирми „Лупус – транс“ Ниш, која са фирмом „Фића транс“ Ниш има закључен уговор о пословно – техничкој сарадњи, без овлашћења власника фирме „Фића – транс“ Ниш ошт. ББ, користио компанијску кредитну картицу, означену као „Фића 10“ број картицеза куповину горива на бензинским станицама „НИС а.д. Нови Сад“ за своје приватно возило и возила својих пријатеља и то данана продајним местима.... и у износима...., при чему је био свестан свога дела, хтео је његово извршење и био свестан да је оно забрањено.“

По оцени овога суда, из чињеница и околности наведених у изреци правноснажне пресуде произлазе сва законска обележја кривичног дела фалсификовање и злоупотреба платних картица из члана 243. став 4. у вези става 2. КЗ, за која је окривљени оглашен кривим правноснажном пресудом и то како објективна која се односе на радњу извршења која се састоји у неовлашћеној употреби туђе картице – компанијске кредитне картице за куповину горива на бензинским станицама „НИС а.д. Нови Сад“ за своје приватно возило и возила својих пријатеља, односно ради прибављања противправне имовинске користи у укупном износу од 72.693,07 динара, тако и субјективна обележја која се тичу урачунљивости и умишљаја окривљеног која обухвата и свест о забрањености дела.

С тим у вези Врховни суд налази да су неосновани наводи захтева да предметна компанијска картица, која је била издата од стране фирме „Фића – транс“ Ниш, у сврху сипања горива возачима те компаније, не представља средство извршења кривичног дела, јер се радило о наменској картици за сипање горива за возаче запослене у наведеној фирми, односно иста је служила као средство плаћања горива на пумпама са којима су имали закључен уговор о пословно – техничкој сарадњи.

Према одредби члана 2. тачка 7) Закон о међубанкарским накнадама и посебним правилима пословања код платних трансакција на основу платних картица („Сл.гласник РС“ бр.44/2018), прописано је да је платна картица платни инструмент у облику физичке или електронске картице који се користи за иницирање платне трансакције.

Имајући у виду наведену законску одредбу компанијска кредитна картица има својство платне картице јер се иста користила као платни инструмент код сипања горива, у конкретној ситуацији између правних лица која су имала закључен уговор о пословно – техничкој сарадњи, те је представљала средство извршења овог кривичног дела.

Према томе, по оцени Врховног суда, у изреци пресуде су наведени сви субјективни и објективни елементи кривичног дела из члана 243. став 4. у вези става 2. КЗ, па су супротни наводи браниоца окривљеног оцењени као неосновани.

Из наведених разлога, налазећи да нижестепене пресуде нису донете уз повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, Врховни суд је одбио захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног као неоснован и на основу члана 491. став 1. ЗКП, одлучио као у изреци ове пресуде.

Записничар-саветник
Маша Денић, с.р.

Председник већа-судија
Мирољуб Томић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић